

تیگه‌یشتن له تیگه‌یشتنی كۆمه‌لیك نووسەر و سیاسی و "رۆشنبیر و تاریكبینی" كورد كاریکی دژوار نییه، گهر تیگه‌یشتنی ئهو كهسانه گریدراو له گهل كهسایهتی و میژووی ژیانیان ببیندری، واته ئهم پرسیاره بكری كه ئهو كهسهی كه دهنوسی و قسان دهكات كنیه؟ بۆچی ههلوێستی وایه و بۆچی وانیه؟ بۆچی دژی ئهمه و لایهنگری ئهومیه؟

ههر كات "ههل بژار دن" له ئیران و كوردستان دینه پێش، تیگه‌یشتنهكان به چهند جور خۆ دهنوینن، ئاشكرا و نااشكرا، شرمیوانه و راشكراوانه. دهستهیهك دهبی بهشداری بكهن كه ئهوانه دوكتور و موهه‌ندیس و مامۆستای زانستگا و موعه‌لیم و كارمه‌ندی ئیدارات و پاسدار و نیزامی، دوكاندار و تاجر و كارخانه‌دار و خاوه‌ن شیركەت و دام و دهزگان، كه لهو پرژیمه‌دا دهره‌فتیان بۆ هه‌لكه‌وتوه، یان خۆیان له گه‌لی رێكخستوه. ئهمانه ههست و نیستیان گریدراوی مان و نهمانی ئهو پرژیمه‌یه. ئهوانه بهشی هه‌ره زۆریان راشكراوانه بهشداری هه‌موو هه‌لبژاردن و بهزم و ره‌زمیک ده‌كهن و ده‌بی بیه‌كهن، دهنه هه‌ر ئه‌وه‌یان به‌سه‌ر دئ كه به‌سه‌ر كهسانی تر هاتوه كه پروویان له پرژیم وهرگیراوه.

كۆمه‌لیك لهم كهسانه له لایه‌ك شه‌رمیوانه و له لایه‌کی تر درۆزانه ده‌جولینه‌وه، ئه‌وان هه‌م خۆیان له گه‌ل خه‌لك و ده‌سته‌ی دژبه‌ری پرژیم رێك ده‌خهن و هه‌م له خزمه‌تی پرژیمه‌دا ده‌مینه‌وه و هه‌ر ئهو ده‌سته‌یه په‌نا بۆ نووسین و گوته‌ن و ئانالیز كردن ده‌بهن و باسی زۆر بابه‌ت ده‌كهن كه رۆشنبیرانه و مه‌نتقی و مودیرن دهنوین. وه‌ك ئه‌وه‌ی كه ده‌لین "به‌شداری كردن له هه‌لبژاردن مافی دیموكراتیکی هه‌ر مرۆفیکه"، كۆمه‌لیك له‌وانه كه زرينگتر دهنوین به‌شداری نه‌كردن له هه‌لبژاردنیش هه‌ر به مافی دیموكراتیك ده‌زانن به‌لام ئه‌وان ئهو كهسانه به‌وه خه‌تبار ده‌كهن كه به‌شداری له چاكسازی، دیموكراتیکردن و ته‌میرینی دیموكراسی ناكهن. وه‌ك ئه‌وه‌ی دیموكراسی گه‌مه‌ی فیزیکی بی و ده‌بی ته‌میرینی بۆ بکه‌ی، وه‌ك ئه‌وه‌ی دیموكراتیبون تیگه‌یشتن و باوه‌ری فه‌لسه‌فی و كۆمه‌لایه‌تی و فه‌ره‌نگی نه‌بیت و تیراكردنی كوته كاغه‌زیک له كونی سه‌ندوق و كارتونیک بیت.

دیاره‌ی هه‌لبژاردن له زاتی خۆیدا، كه به‌ره‌می شكسته‌كانی شو‌رشى فه‌رانسه و ئامریكایه و بووه هۆی بووژانه‌وه‌ی ده‌سته‌لاتی ئارسیستوكراته‌كان له ئوروپا، دیاره‌یه‌کی دیموكراتیك به‌و مانایه‌ی هه‌موو خه‌لك جیاواز له جیاوازییه‌كان و په‌لوه‌پایه‌یان هه‌لبژیردرین و هه‌لبژیرن، نییه و ته‌واو دیاره‌یه‌کی نادیموكراتیكه، نه‌ك له ئیران له هه‌موو شوین.

تیگه‌یشتنی مرۆفی سه‌رده‌می ئیمه له دیموكراسی خۆی له خۆیدا دیموكراتیك نییه، هه‌ر كام له ئیمه مافی زۆرتر بۆ ئهو كهسانه داده‌نیه‌ن كه به لیزان و پسپۆر و شاره‌زا ناویان ده‌بین كه ئه‌وه سه‌رجه‌م ئهو كهسانه‌ش ده‌گریته‌وه كه مأل و سه‌روه‌تیا‌ن هه‌یه و په‌لوه‌پایه‌ی به‌رزترین له كۆمه‌لگادا هه‌یه، واته ئهم بۆچوونه هه‌ر هه‌مان بۆچوونی كۆنه، كه موغ و شا و مه‌لا و ئاغا و وه‌زیر و وه‌كیل و گزیر ده‌كاته ده‌سته‌لاتدار. له كوێ جیهانی ئیمه كریكاریکی ساده كه شارزه‌ی كاره‌كه‌ی خۆشی بیت، له ته‌نیش‌ت پرۆفیسۆر و ساماندار له پارله‌مان داده‌نیشی و بریار له سه‌ر چاره‌نووسی خۆی و خه‌لك ده‌دات؟ له كوێ ئهم جیهانه ژنان، لاوان و مندالان نوینه‌رانی هاوسه‌نگ و هاوژماره‌یان ده‌گاته پارله‌مانه‌كان؟ هه‌لبژاردنی سه‌رده‌می ئیمه دانپێدانان به هه‌لبژاردنی حزب و لایه‌نه‌كان و ده‌سته و گروپی تابه‌ته، كه به دیموكراسی به هه‌موو جیهان ده‌فرۆشری و دیموكراسی و ئئوری دیموكراسی و فه‌لسه‌فه‌ی دیموكراسی له گریژنه بردۆته دهر.

